

SAMMEN OM ET STÆRKT DANMARK 2030-PLAN

Sammen om et stærkt Danmark - Radikale Venstres 2030-plan
side 3

23.000 flere beskæftigede giver ro i den offentlige sektor og plads til stærke virksomheder
side 4

Det frie råderum mere end fordobles, så vi har råd til velfærd, vækst og grøn omstilling
side 7

Et velfærdssamfund med sammenhængskraft
side 10

Sæt skolerne fri
side 11

Unge må ikke efterlades på perronen
side 11

Bedre uddannelser - hele livet
side 12

Omprioritering og regelsanering i den offentlige sektor
side 12

Danmark skal være 110% grønt
side 12

Vi vil have stærke virksomheder og et land, der bygger på viden
side 13

Ulandsbistand på 1 pct. af BNI
side 14

Finansiering
side 14

SAMMEN OM ET STÆRKT DANMARK - RADIKALE VENSTRES 2030-PLAN

Radikale Venstre har store ambitioner. Vi skal have ro i den offentlige sektor, hvor medarbejderne løber alt for hurtigt. Vi skal løse klimakrisen og gøre Danmark 110 pct. grønt. Vi skal have gode uddannelser, hvor børn og unge trives, og hvor fundamentet for fremtiden lægges. Og vi vil have stærke og konkurrencedygtige virksomheder. Det er store ambitioner, som koster mange penge.

Skal visionen blive til virkelighed, så får vi brug for både penge og mennesker. Og det kræver en ambitiøs og sammenhængende økonomisk plan. Det er den plan, vi fremlægger her. Vi vil sikre, at råderummet i dansk økonomi mere end fordobles og at beskæftigelsen kan stige med op til 63.000 personer frem til 2030.

Men planen er også en invitation. En åben og bred invitation til både røde og blå partier. Det er et politisk projekt, som liberale såvel som sociale partier bør kunne se sig selv i. I Radikale Venstre er vi optaget af, hvad vi kan og skal gøre for at fremtidssikre vores samfund, og hvordan vi får løst de tre grundlæggende udfordringer, vores samfund står overfor inden 2030. Klimakrisen, trivselskrisen og velfærdskrisen.

Vi skal holde hånden under vores velfærdssamfund og fremtidssikre det. Vi hører nødråbet fra vores sygeplejersker, pædagoger, lærere og SOSU'ere. Det går for hurtigt. Der er ikke ressourcer nok, og det handler først og fremmest om manglen på tid, mulighed for nærvær og kollegaer.

Derfor vil vi prioritere mere end 6½ mia. kr. til vores børn, unge og uddannelser, og vi vil afsætte 5 mia. kr. til at få flere mennesker i den offentlige sektor – især i sundheds- og plejesektoren.

Det er ikke kun på vores sygehuse, plejehjem og daginstitutioner, man må se langt efter nye kollegaer. Vores virksomheder har samme problem. 135.000 gange fra september 2021 til februar 2022 søgte danske virksomheder en medarbejder uden held¹. Det skal vi tage alvorligt. Der er et akut behov for, at vi gennemfører reformer, der kan sikre tilstrækkeligt med mennesker til vores velfærdssamfund og til vores virksomheder.

Den globale konkurrence er skærpet, og selvom vi er godt med i Danmark, må vi ikke hvile på laurbærrene. Vi skal fortsat have konkurrencedygtige virksomheder, som har mulighed for at rekruttere dygtige medarbejdere nok. Det er en forudsætning for, at vi kan have et velstående land i fremgang – og det er en forudsætning for, at vi kan løfte den grønne omstilling.

Derfor vil vi prioritere 2 mia. kr. til forskning og 3 mia. kr. til at forbedre virksomhedernes vilkår generelt. Samtidig vil vi omlægge personskatterne for 5 mia. kr., så vi får lavere skat på arbejde og reduceret fradraget for renteudgifter.

¹ STARs rekrutteringssurvey juni 2022. Fortsatte men aftagende rekrutteringsudfordringer (star.dk)

Danmark har fortsat den grønne førertrøje, og vi bidrager stadig til at løse vores generations vigtigste opgave: klimakrisen. Vi har travlt og skal gøre noget ekstraordinært nu, hvis vi ikke allerede i 2030 skal forbyde os mod Paris-aftalen. Men de gældende målsætninger er ikke længere tilstrækkelige. På sigt bør vi optage mere CO₂, end vi udleder. Vi skal betale af på vores klimagæld, og derfor er det Radikale Venstres ambition, at vi skal reducere vores udledninger med 80 procent i 2030 – og 110 procent på sigt. Derfor sætter vi 7½ mia. kr. af til at håndtere den grønne omstilling.

23.000 FLERE BESKÆFTIGEDE GIVER RO I DEN OFFENTLIGE SEKTOR OG PLADS TIL STÆRKE VIRKSOMHEDER

Sygeplejerskerne løber hurtigt. Pædagogerne advarer om, at de ikke har tid til det enkelte barn. Børn og unge mistrives og for mange kommer ud af vores folkeskole uden at kunne læse, skrive og regne. Ældre mennesker venter forgæves på nærvær og omsorg, mens SOSU-hjælperen spejder langt efter sin kollega.

Vi lapper lidt her og der. En pulje til flere jordemødre. En rettighed eller to til de ældre. En coronacheck til sundhedspersonalet eller en håndsrækning til erhvervsuddannelserne. Men det er brug for mere gennemgribende tiltag. Og der er først og fremmest brug for flere mennesker. Flere kollegaer, mere tid og ordentlig plads til nærvær.

Et tiltrængt løft i den offentlige beskæftigelse må dog ikke suge kraften ud af den private sektor. Her har de også brug for flere mennesker. Virksomhederne går i dag glip af ordre, fordi de ikke kan få medarbejdere nok. Det betyder mindre indtjening og derved færre midler til vores fællesskab. 135.000 gange fra september 2021 til februar 2022 søgte danske virksomheder en medarbejder uden held.

Vi vil gennemføre reformer, der sikrer 23.000 flere beskæftigede i 2030. I samspil med den demografiske udvikling og tidligere vedtagne reformer, vil det give et samlet løft i beskæftigelsen på 63.000 i 2030.

Med vores 2030-plan vil vi sikre, at der kan ansættes knap 17.000 flere kollegaer til at styrke vores fælles velfærd frem mod 2030. Folkeskolelærere, pædagoger, SOSU'er, sygeplejersker. Og så investerer vi i højere kvalitet på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, gør videreuddannelse senere i livet gratis og styrker forskningen.

Men flere mennesker hverken kan eller skal stå alene. Vi skal også fortsætte med at udvikle den offentlige sektor. Vi skal omprioritere løbende, og vi skal udnytte den teknologiske udvikling.

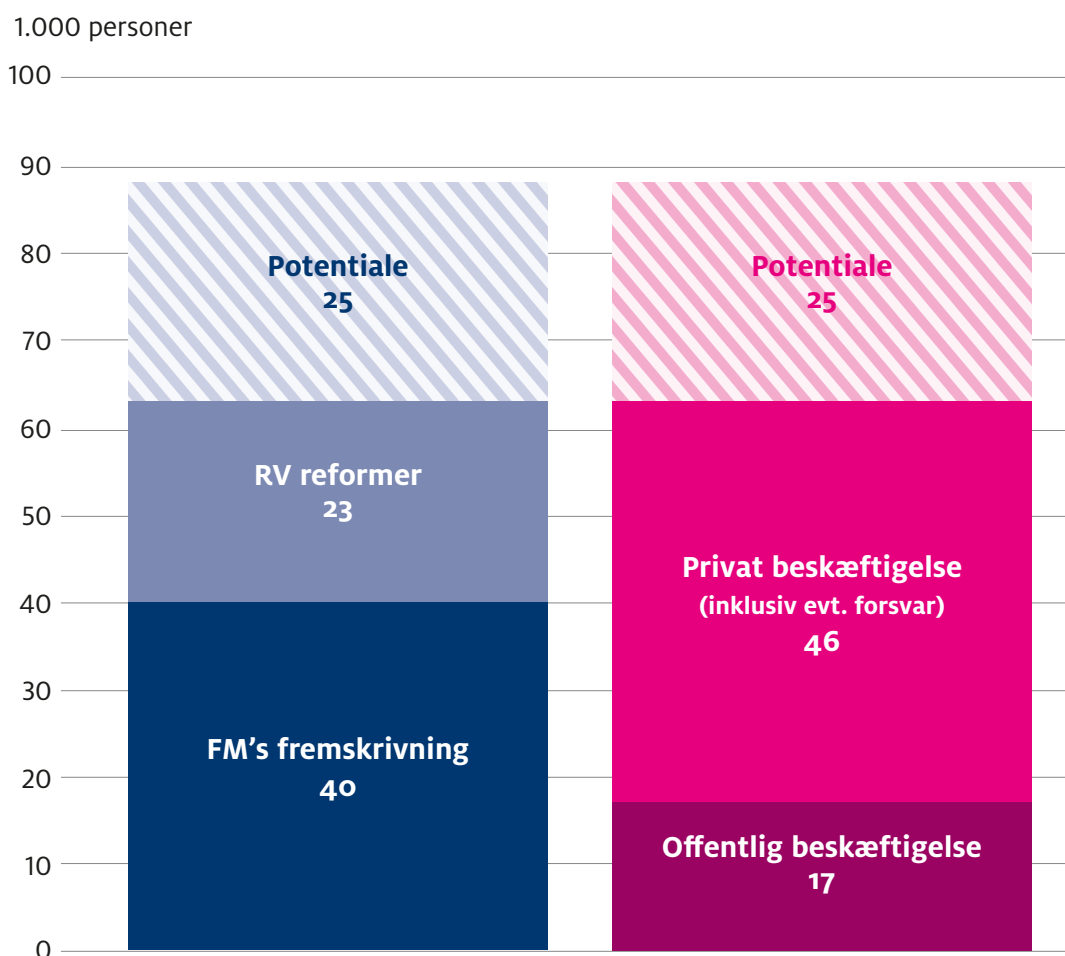
Når vi styrker vores velfærd og løfter den offentlige sektor, skal vi samtidig insistere på den økonomiske ansvarlighed. Løftet skal tilpasses konjunktursituationen, så vi ikke overopheder økonomien ved at trække mennesker ind til at styrke velfærden. Derudover skal vi være ansvarlige og give den private sektor ligeså gode betingelser som den offentlige.

Med vores plan kan den private beskæftigelse stige med op til 46.000 personer som følge af stigningen i den strukturelle beskæftigelse. Og det er også nødvendigt, hvis vi vil sikre, at vores land fortsat kan være velstående, og at vi kan tjene de penge, der skal finansiere vores velfærdssamfund.

Udover reformer, der sikrer flere mennesker i job, er der også potentiale for, at endnu flere bliver en del af fællesskabet på arbejdspladserne, og at arbejdet tilrettelægges bedre. Disse kan vi ikke medtage i de gængse økonomiske modeller for arbejdsudbud og beskæftigelse – men det ændrer ikke på, at potentialet er der og er stort. Både menneskeligt og økonomisk.

Radikale Venstre vurderer, at vi kan få op mod 25.000 flere mennesker i job, blandt andet ved at få flere udsatte unge med ind i fællesskabet, tiltrække international arbejdskraft og ved at gennemføre tiltag, der kan øge arbejdstiden gennem en trepartsaftale. Derudover ser vi et potentiale i at nedbringe sygefraværet i den offentlige sektor. Én dags mindre sygefravær kan frigøre ressourcer svarende til 2.800 personer. Medregnes potentialet fra disse tiltag, vil det give et samlet løft i beskæftigelsen på 88.000 i 2030.”

Figur 1 – Ændring i beskæftigelsen frem mod 2030

Anm.: Effekten af lavere sygefravær i den offentlige sektor er ikke indregnet, da lavere sygefravær frigiver ressourcer og øger produktiviteten, men ikke påvirker beskæftigelsen målt i hovedet.

Tabel 1 - Effekt af reformer og reformpotentialer

	Strukturel beskæftigelse (2030)
Udfasning af efterløn ¹	18.000
Afskaf seniorjobordning	800
Lavere skat på arbejdsindkomst i både bunden og toppen ²	5.500
Afskaffelse af integrationsydelse og optjeningskrav for børne- og ungeydelse	-500
F&U-fradrag	200
Gratis deltidsuddannelser ³	-1.100
I alt	22.900
Potentialer	
<i>Mindre brug af deltid i kommunerne⁴</i>	<i>6.100</i>
<i>Højere arbejdstid i en trepartsaftale</i>	<i>10.000</i>
<i>12.000 færre unge uden uddannelse og job⁵</i>	<i>1.500 (med mulighed op til 3.000)</i>
<i>International arbejdskraft</i>	<i>7.400</i>
Potentialer i alt	25.000

¹ <https://www.ft.dk/samling/20211/almdel/fiu/spm/127/svar/1890628/2587368.pdf>

² Effekten på arbejdsudbuddet er beregnet med en antagelse om at 1/3 af rammen til skattelettelser udmøntes som højere jobfradrag (sats og grænse), 1/3 udmøntes som højere beskæftigelsesfradrag (sats og grænse) og 1/3 udmøntes som højere topskattegrænse.

³ Den umiddelbare virkning ved, at man arbejder mindre, mens man er under uddannelse. På længere sigt kan et højere uddannelsesniveau indebære højere beskæftigelse. Denne effekt er ikke indregnet.

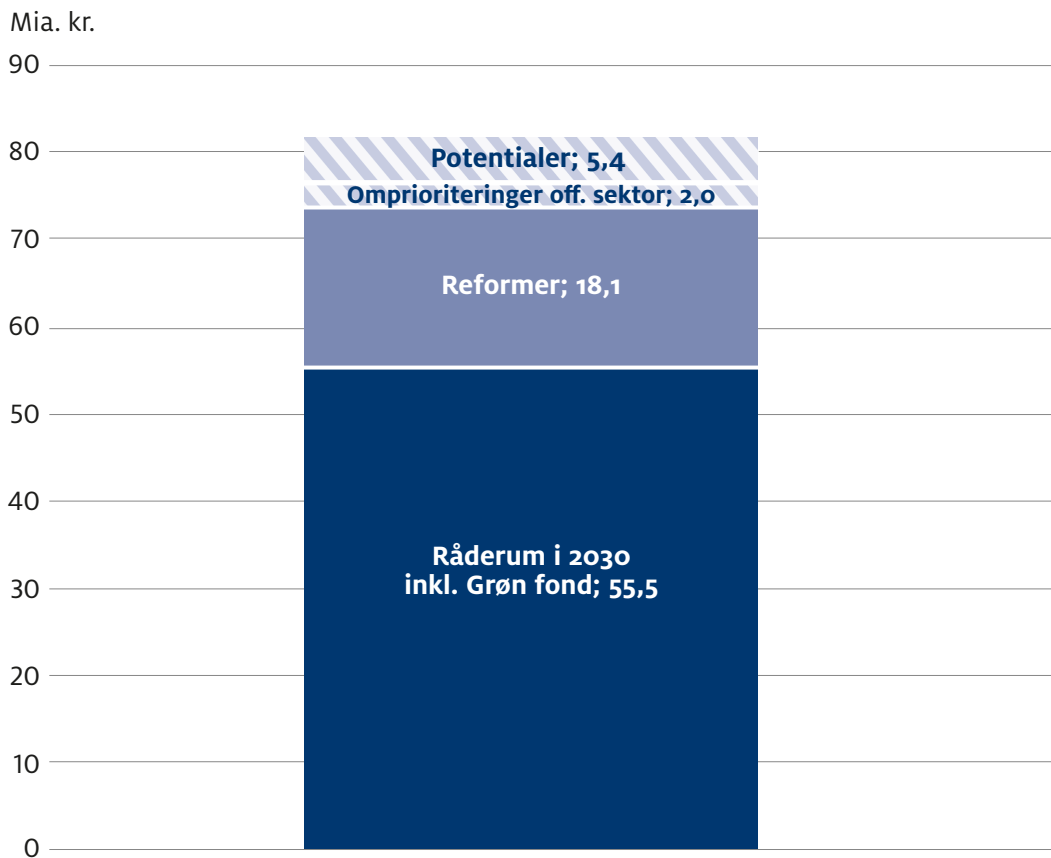
⁴ Svarer til, at deltidsfrekvensen falder fra 26 pct. til 21 pct. eller at øge den gennemsnitlige arbejdstid i kommunerne med ca. 45 minutter om ugen fra ca. 33 timer til knap 34 timer.

⁵ Det er antaget, at der bliver 12.000 færre unge, der hverken har et job eller en uddannelse i 2030. Med et forsigtige skøn, antages det, at 75 pct. kommer i uddannelse, 25 pct. kommer i job. Idet der er meget stor usikkerhed om effekterne antages, at dem, som kommer i job arbejder på deltid. Dette er den direkte effekt på den strukturelle beskæftigelse. På sigt forventes det, at der vil være en bedre erhvervstilknytning for målgruppen.

DET FRIE RÅDERUM MERE END FORDOBLES, SÅ VI HAR RÅD TIL VELFÆRD, VÆKST OG GRØN OMSTILLING

Radikale Venstre har store ambitioner, og det er ambitioner, som koster mange penge. Derfor vil vi skaffe 18 mia. kr. i finansiering, så det frie råderum – efter prioritering af forsvaret og det demografiske træk – mere end fordobles. Derudover ligger der et potentiale for 2 mia. kr., som kan frigøres gennem omprioritering i den offentlige sektor, samt et potentiale for yderligere 5,4 mia. kr. fra tiltag, der kan forbedre de offentlige finanser.

Figur 2 – Råderum i 2030

Anm.: Den Grønne Fond har en samlet kapital på 53½ mia. kr., som er det samlede provenu i perioden 2024-2040 af en forhøjelse af loftet over indbetalinger til alderspension. Provenuet udgør isoleret set 3¼ mia. kr. i 2030 jf. Aftale om etablering af en grøn fond (fm.dk), hvoraf ca. 0,8 mia. kr. er udmøntet i forbindelse med aftale om grøn skattereform.

Baseret på Finansministeriets Konvergensprogram 2022, vurderer vi, at der er et samlet råderum på 55,5 mia. kr. i 2030.²

Det demografiske træk, grøn fond i aftalen om grøn skattereform, aftale om nyt kontanthjælpssystem og stigningen i forsvarsudgifter, som følge af det nationale kompromis, lægger beslag på 42,8 mia. kr. i 2030.

² Denne vurdering er baseret på råderummet i 2025 i Konvergensprogrammet, fremskrevet i perioden 2026-2030 med væksten i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger), korrigeret for reservationer forsvarsforliget, aftale om gode rammebetingelser, samt træk på råderummet i kontanthjælpsaftalen og etablering af Grøn Fond som del af aftalen om grøn skattereform.

Det efterlader et "frit" råderum på 13,3 mia. kr., der sammen med Radikale Venstres reformforslag giver det en samlet finansiering på 31,4 mia. kr. – vel at mærke udover de penge, der allerede er afsat til et løft af forsvaret, grøn fond og dækning af det demografiske træk. I Radikale Venstres 2030-plan er denne finansiering prioriteret.

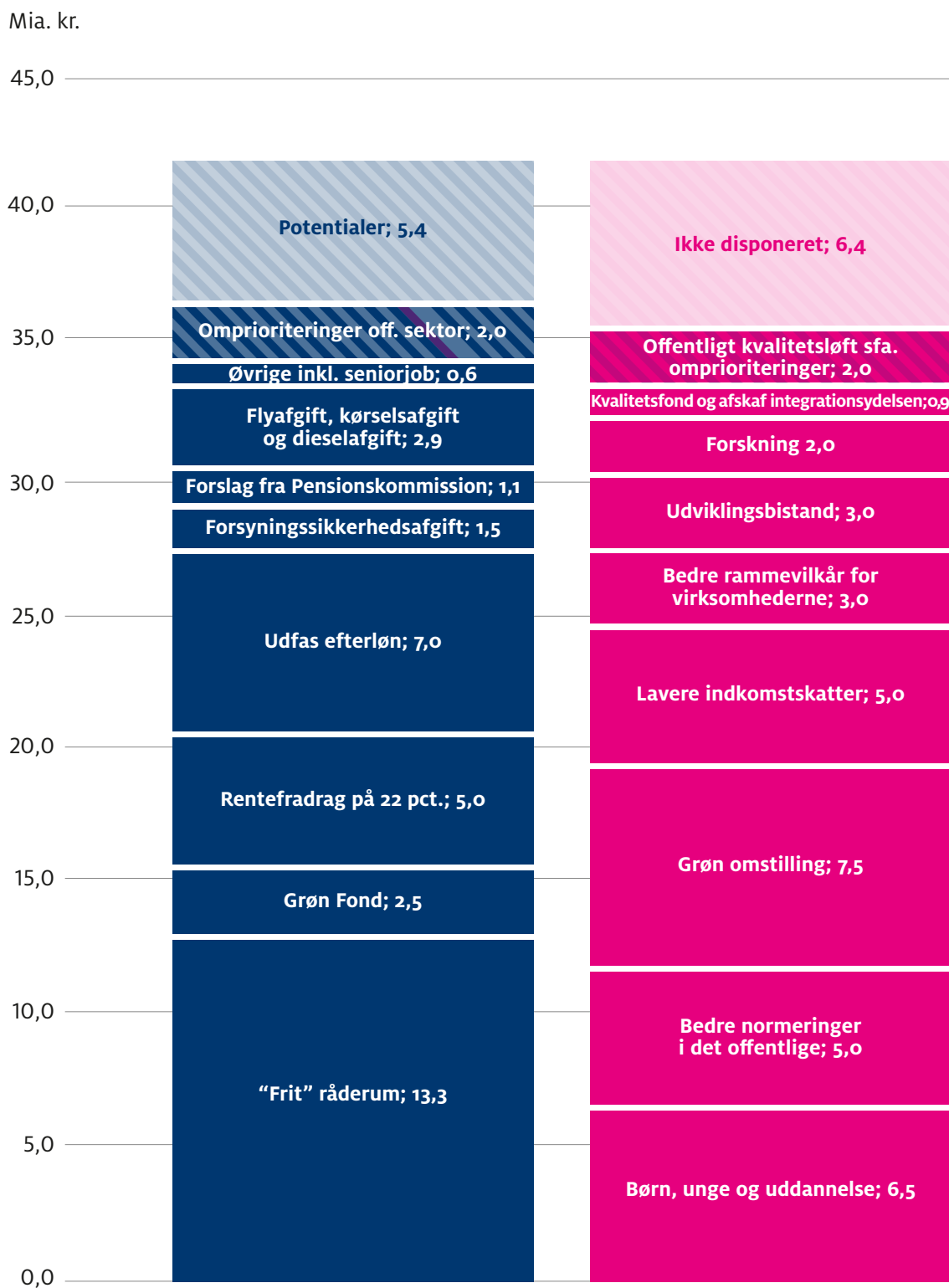
PRIORITETER I RADIKALE VENSTRES 2030-PLAN :

- Prioritere 6½ mia. kr. til vores børn, unge og uddannelser. Det indebærer en lærer-garanti (flere lærere), et børneløft, højere pædagogandel, bedre fritidspædagogik, gratis deltidsuddannelser (VEU)³, en kvalitetsfond til de videregående uddannelser, bedre FGU og erhvervsuddannelser. Derudover videreføres taxameterløft til ungdomsuddannelserne inden for rammen af det demografiske træk, jf. Finanslovsaftalen fra 2021.
- Afsætte en pulje på 5 mia. kr. til bedre normeringer til at styrke vores fælles velfærd. Puljen er især målrettet sundheds- og plejesektoren.
- Afsætte 7½ mia. kr. til finansiering af den grønne omstilling. Dele af finansieringen kan findes i den grønne fond, men vi sikrer også penge til f.eks. afgiftstab som følger af om-lægning af transporten. Samtidig foreslår vi at indføre en flyafgift, som indbringer 2,4 mia. kr. i 2030, der skal gå til en PtX-fond⁴.
- Omlægge skatterne ved at reducere rentefradraget og sætte indkomstkatterne ned for både høje og lave indkomster.
- Sikre virksomhederne bedre rammevilkår, så de kan fastholde konkurrencekraft. Vi vil fjerne iværksætterskatten og give permanent fradrag for virksomhedernes udgifter til forskning og udvikling.
- Sætte 2 mia. kr. af til at mere forskning.
- Øge udviklingsbistanden med 3 mia. kr.
- 250 mio. kr. til styrket kultur og folkeoplysning.
- Afskaffe selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen (integrationsydelsen) og optjeningskrav til børne- og ungeydelsen.

³ UDSPIL: Læring for livet - Radikale Venstre

⁴ Se udspillet Danmark skal være 110% grønt - Radikale Venstre

Figur 3 – Overblik: Radikale Venstres finansiering og prioriteringer

ET VELFÆRDSSAMFUND MED SAMMENHÆNGSKRAFT

Vores velfærdssamfund skal være for alle. Det giver sammenhængskraft i vores land, at vi mødes med hinanden, at vi skal forholde os til andre end dem, vi ligner, og at vi har lige muligheder på tværs af samfundslag. Vores velfærdssamfund skal være så godt, at dem med mange ressourcer, ikke vender fællesskabet ryggen og opbygger et parallelsamfund. Vi vil ikke acceptere et samfund med A- og B-hold.

Lige nu kræver en fremtidssikring af vores velfærd først og fremmest flere mennesker. Vi skal samtidig sætte vores dygtige fagfolk mere fri, og vi skal fortsætte med at bruge de muligheder, som nye teknologier giver os.

Med vores 2030-vision sætter vi 13½ mia. kr. af til at styrke vores velfærd og den offentlige sektor bredt. Det skal give flere hænder i sundheds- og plejesektoren, et løft af både kvalitet og normeringer i vores folkeskole, daginstitutioner, fritidspædagogik og uddannelsessektor og betydeligt mere forskning. Det skal danne fundamentet for gode, meningsfulde liv og styrke vores position som højtuddannet videnssamfund. Vores prioriteringer giver plads til, at der kan ansættes 16.700 flere i den offentlige sektor ud over det demografiske træk⁵. Derudover ser vi et potentiale for at frigøre ressourcer svarende til 2.800 beskæftigede ved at reducere sygefraværet i den offentlige sektor med 1 dag⁶.

Tabel 2 – Flere hænder til vores børn, unge, syge og ældre.

	Øget beskæftigelse i 2030 (Personer)	2030 udgift (Mia. kr.)
Børn, unge og uddannelse	6.400	6,3
- Lærergaranti ¹	1.500	1,0
- Børn og uddannelse i øvrigt inkl. flere pædagoger og uddannede dagplejere	3.200	3,6
- Gratis deltidsuddannelser og kvalitetsfond	1.700	1,7
Flere hænder i sundheds- og plejesektor	8.300	5,0
Forskning og kultur ²	Op til 2.000	2,3
Offentlig beskæftigelse som følger af løft i bevilling i alt³	16.700	13½
Frigivne ressourcer ved 1 dags mindre sygefravær i det offentlige	2.800	(-0,4 potentiel finansiering)
Offentlig beskæftigelse inkl. mindre sygefravær i alt³	19.500	13,1

¹ Afspejler prioriteringerne i udspillet Tænk Frit – Tænk Børn samt kommende udspil om ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Højere pædagogandel og flere uddannede dagplejere påvirker uddannelsesniveaue, men giver ikke i sig selv flere offentligt ansatte.

² Afhænger af udmøntning af løft i forskningsbevillingen.

³ Løftet i den offentlige beskæftigelse beregnet ud fra løftet i mia. kr. i forhold til en gennemsnitlig løn for f.eks. lærere. For generelle bevillingsløft til f.eks. uddannelsesområdet er der taget udgangspunkt i den gennemsnitlige lønsumsandel i den offentlige sektor og en gennemsnitlig løn for en offentligt ansat på 600.000 kr. inkl. overhead. Der er ikke indregnet en effekt af øgede udgifter til forsvaret.

⁵ Det demografiske træk fra 2025-2030 svarer omtrent til uændret offentlig beskæftigelse, jf. FIU 349 af d. 10. juni 2021. Den offentlige beskæftigelse er desuden uændret fra 2022-2025 i regeringens mellemfristede fremskrivning fra Konvergensprogram 2022. Derudover kan løftet i forsvarsudgifter give anledning til et løft i den offentlige beskæftigelse, som ikke er indregnet her. Et eventuelt løft i den offentlige beskæftigelse tilknyttet forsvaret afhænger af, hvor mange penge der går til hhv. personale og materiel/teknologi.

⁶ Potentialeberegning i Økonomisk analyse fra Beskæftigelsesministeriet og Finansministeriet fra 2018 om sygefravær i den offentlige sektor.

SÆT SKOLERNE FRI

Folkeskolen og vores daginstitutioner er hjørnesten i velfærdssamfundet. Men hjørnestenene slår sprækker. Op til hvert sjette barn forlader stadig folkeskolen uden at kunne læse, skrive og regne, og alt for mange børn trives ikke. Radikale Venstre vil udstede et børneløfte: Alle børn skal trives i en tryk og fri barndom. Alle børn skal lære at skrive, læse og regne. Alle børn skal sættes fri til at forme deres eget liv.

Derfor vil Radikale Venstre⁷:

- Sætte skolerne fri, så man på den enkelte skole kan tilrettelægge skoledagen og undervisningen, som man vil.
- Sætte 1 mia. kr. af til en lærergaranti ud over den allerede aftalte lærermilliard. Kommunerne forpligtes til at bruge dem i skolen, men det er en lokal beslutning, om pengene skal bruges på to-lærer timer, forberedelsestid eller andet.
- Give et børneløft på 1 mia. kr. Det er en social investeringsramme, som kommunerne kan få del i, hvis de forpligter sig på og opnår en række konkrete mål – f.eks. at flere skal lære at læse, regne og skrive eller lignende.
- Investere 500 mio. kr. i mere kvalitet i uddannelserne til lærere og pædagoger inkl. midler afsat i Finansloven for 2022 og reformaftale fra januar 2022.
- Afsætte 900 mio. kr. i alt til højere pædagogandel og flere uddannede dagplejere.
- Give et løft til fritidspædagogikken på 600 mio. kr.

UNGE MÅ IKKE EFTERLADES PÅ PERRONEN

Alt for mange unge står i dag helt alene og uden den hjælp, de har brug for. 47.000 unge står uden job eller uddannelse. Det kan vi som samfund ikke være bekendt. Det er spild af de unges liv, og det er ikke sådan, det skal være i Danmark. Radikale Venstre vil sætte den enkelte unges udvikling i centrum, sætte kommunerne fri og opruste ungeindsatsen massivt.

Målet er mindst 12.000 færre unge uden job eller uddannelse i 2030.

Derfor foreslår Radikale Venstre:

- At sætte den enkelte unges udgangspunkt og udvikling i centrum for kommunernes, sundhedssektoren og beskæftigelsessystemets arbejde med de unge.
- Arbejde og uddannelse skal ligestilles, og den unge får én kontaktperson.
- At give større ansvar, frihed og støtte til kommunerne. Vi vil kun måle kommunernes indsats på ét mål: De skal nedbringe antallet af unge uden uddannelse eller beskæftigelse med 25 pct. frem mod 2030. Samtidig tilføjer vi ½ mia. kr. til Den Sociale Investeringsfond, som kan give kapital til omstillingen og bidrage med nye løsninger på området.
- At opruste ungeindsatsen. Vi vil investere 500 mio. kr. i uddannelsestilbuddene til udsatte unge, herunder 250 mio. kr. til FGU. Samtidig investerer vi 200 mio. kr. i at styrke de sundhedsmæssige og psykiatriske tilbud til gruppen af udsatte unge for at hæve niveauet i alle kommuner og regioner.

⁷ For yderligere information henvises til udspillet [Tænk frit - tænk børn - Radikale Venstre](#)

BEDRE UDDANNELSER – HELE LIVET

Vi skal sætte fri og investere i mennesker og uddannelser frem for at nedlukke, afkorte eller spare. Så flere kan tage bedre uddannelse – i ungdommen eller senere i livet – for deres livsdrømme og dannelse, virksomhedernes vækst, den grønne omstilling og velfærden. Vi skal komme barriere, mistro og meningsløshed i uddannelserne til livs. Og vi vil understøtte flere i at søge mod erhvervsuddannelser og velfærdsprofessioner og i at videreuddanne sig senere i livet. Vores mål for 2030 er, at alle pladser på lærer-, pædagog-, socialrådgiver- og sygeplejerskeuddannelserne fyldes og at mindst to ud af tre unge kan se frem til en videregående uddannelse i løbet af livet.

Radikale Venstre foreslår derfor:

- At gøre videregående efter- og videreuddannelse gratis, oprette nye uddannelses tilbud, mens man er i job, og give unge ret til en videreuddannelsesplads senere i livet. Det skal understøtte, at mindst to ud af tre fremover kan se frem til at få en videregående uddannelse. Vi prioriterer 1½ mia. kr. til forslaget.
- At investere 500 mio. kr. i at styrke kvalitet og læring, det grønne, digitalisering og moderne dannelse i de videregående uddannelser.
- At lave en "Uddannelsesplan 2040", der fremover kan styrke nyuddannedes jobmuligheder i hele landet på et for et solidt fagligt grundlag frem for politiske maveførmelser og særinteresser
- At oprette en trivselskommission for børn og unge om på et solidt fagligt grundlag skal afdække kilderne til den massive mistro og komme med forslag til at ændre udviklingen.
- Afskaffe loftet over uddannelsespladserne i de store byer, som er resultatet af udflytningsaftalen fra sommeren 2021.

OMPRIORITERING OG REGELSANERING I DEN OFFENTLIGE SEKTOR

Vi skal investere i vores velfærd, men vil også vi holde fast i, at der løbende skal omprioriteres. Vores mål er, at der hvert år frem til 2030 omprioriteres for 250 mio. kr. Det svarer til 4 promille af det årlige budget, og bliver til 2 mia. kr. i løbet af 8 år. Pengene skal blive indenfor den offentlige sektor og kan bruges til at forbedre kvaliteten af den offentlige service.

Som et redskab til at effektivisere den offentlige sektor foreslår Radikale Venstre, at samtlige ministerier skal fjerne 1 pct. af alle deres regler hvert år. Lovgivningen og tilhørende bekendtgørelser er på mange områder blevet alt for komplicerede og detaljerede, og reglerne spænder ofte ben for hinanden. Man kan ikke styre alt fra Slotsholmen, og vi skal holde op med at prøve på det. Vi skal derimod stole på den enkelte leder, medarbejder, virksomhed og borger og tro på, at de kan udfylde rammerne på en ordenlig måde.

DANMARK SKAL VÆRE 110 PCT. GRØNT

Klimaforandringerne raser. De har vist sig at være langt vildere og gå hurtigere end først antaget. Derfor mener vi i Radikale Venstre, at vi bliver nødt til at skruer op for ambitionerne. 70 procent-målsætningen er ikke længere tilstrækkelig. Med de beslutninger, som der er taget og lyset af den sikkerhedspolitiske situation, må være 80 pct. reduktion i

2030 og på sigt skal vi optage mere CO₂, end vi udleder. Vi skal betale af på vores klimagæld og gøre Danmark 110 pct. grønt i 2040⁸.

Selvom der er gjort vigtige fremskridt de seneste år – ikke mindst med beslutningen om en CO₂-afgift og en massiv udbygning af den vedvarende energi – så har vi stadig travlt. Derfor har vi også kæmpet for at få en Grøn Fond med i alt 53 mia. kr., der er dedikeret den grønne omstilling. Herfra skal vi bl.a. finansiere plantning af skov, yderligere CO₂-fangst, udbygning af VE og tilskud til omstilling af især transporten.

Vi vil indføre en klimaafgift på flyrejser, som skal finansiere udviklingen af power-to-x brændstoffer og dække flyselskabernes merudgift ved køb af bæredygtige brændstoffer. Vi foreslår også kørselsafgift og højere afgifter på brændsler. Omstillingen af transportsektoren vil indebære et provenutab, som er dækket ind i vores 2030-plan.

Med omstillingen af hele den danske energiforsyning er det realistisk at gøre produktion i Danmark CO₂-neutralt i 2030. Danmark har vist verden vejen med klimaloven. Det er på tide, at vi gør det samme for naturen. Vi må gå foran og indføre en biodiversitetslov, der igen viser vejen og beskytter vores natur.

VI SKAL HAVE STÆRKE VIRKSOMHEDER OG ET LAND, DER BYGGER PÅ VIDEN

Danmark er verdens mest konkurrencedygtige økonomi. Det konkluderer IMD i deres årlige opgørelse af landes konkurrencedygtighed⁹. Det er vi ikke kommet sovende til. Og der er heller ikke tid til at hvile på laurbærene, for landene omkring os bliver hele tiden dygtigere og bedre. Vores store styrke er et velfungerende samfund og et højt uddannelsesniveau, der betyder, at vi kan sælge værdifulde produkter til udlandet. Vores største udfordring er vores omkostningsniveau – skatterne er for høje.

Radikale Venstre foreslår en skatteomlægning af personskatterne for 5 mia. kr. Det gør vi ved at reducere rentefradraget og i stedet give lettelser på indtægtsskatten. Vi ønsker et højere jobfradrag, højere beskæftigelsesfradrag og højere topskattegrænse. Vi skal sikre, at skatten på arbejdsindkomst reduceres i alle indkomslag, og at flere vil deltage på arbejdsmarkedet.

Vores konkurrencedygtige virksomheder er essentielle for, at vi forsat kan have et velstående land i vækst. Derfor skal vi også understøtte vores virksomheder til at fastholde førerpositionen. Vi kender opskriften: Vi skal fortsætte med at investere i vores uddannelser, så der bliver ved med at være dygtige medarbejdere til virksomhederne. Vi skal investere massivt i forskning, så vi forsat er leveringsdygtige i ny viden, innovative løsninger, og så vi kan skabe grundlaget for nye væksteventyr. Derfor sætter vi 2 mia. kr. af til at øge forskningsindsatsen.

⁸ Finansieringsbehovet til grøn omstilling følger af udspillet 110% grønt [110pctgrøntdanmark.pdf](#) (radikale.dk), dog således at allerede gennemførte forslag er rensset ud. Det gælder f.eks. forslag om CO₂-afgift, udfasning af gasfyr, udbygning af vedvarende energi mv.

⁹ 'Sustainability first Denmark' tops economic competitiveness ranking ([imd.org](#))

Derudover sætter vi 3 mia. kr. af til at forbedre virksomhedernes rammevilkår. Vi vil blandt andet gøre det forhøjede fradrag for udgifter til forskning og udvikling permanent, og vi vil sørge for, at virksomheder uden overskud også kan få støtte til deres forskningsudgifter gennem skattekreditter. Vi vil afskaffe iværksætterskatten og forhøje loft for aktiesparekontoen til 200.000, så der er incitamenter til at investere.

ULANDBISTAND PÅ 1 PCT. AF BNI

Vi kan alle være stolte af, at Danmark i mere end 40 år har levet op til FN-anbefalingen om at give mindst 0,7 procent i udviklingsbistand. Men når vi kigger rundt i verden med krigen i Ukraine og dens globale konsekvenser, potentiel hungersnød i udviklingslandene, klimaforandringer og flygtningestrømme, så står det lysende klart for Radikale Venstre, at vi er nødt til at investere mere i dansk udviklingsbistand.

Det er alt sammen i både Danmark og udviklingslandenes interesse. Danmark skal løfte sit ansvar og blive ved med at hjælpe tusindvis af mennesker til en lysere fremtid. Udviklingsbistand er godt for dem, der får og har fået hjælpen. Men det tjener også vores egne interesser, fordi det bidrager til stabilitet i vores nærområder, og fordi det giver os en udenrigspolitisk indflydelse, som vores lands størrelse egentlig slet ikke berettiger til.

Derfor foreslår Radikale Venstre:

- En målsætning om, at udviklingsbistanden skal stige fra det nuværende niveau på 0,7 pct. af BNI til på sigt at udgøre 1 pct. af BNI. Vi lægger derfor op til en gradvis stigning i bistanden frem mod 2030, så der i 2030 er 3 mia. kr. ekstra årligt til udviklingsbistand. Det vil dog ikke bringe os helt i mål med 1 pct.-målsætningen, og vi ønsker derfor, at udviklingsbistanden også skal øges gradvist på den anden side af 2030.

FINANSIERING

Oprydning i tidlige tilbagetrækningsordninger

Regeringen har med Tidlig Pension indført endnu en tilbagetrækningsordning for personer, som er tæt på folkepensionsalderen. Nu har vi tre. Seniorpension, efterløn og tidlig pension. Det er mere end rigeligt, og det er i det hele taget problematisk, at vi trækker gode kræfter ud af arbejdsmarkedet i en tid, hvor vi mangler medarbejdere – både i den offentlige og i den private sektor.

Derfor foreslår Radikale Venstre at udfase efterlønnen. Med Tilbagetrækningsaftalen fra 2011 har man i forvejen aftalt at forkorte efterlønsperioden fra 5 til 3 år. Den aftrapning ønsker vi at fortsætte. Konkret vil vi lade efterlønsalderen stige gradvist fra 2025, og lukke helt for tilgang til efterløn i 2029. Forslaget giver en betydelig forbedring af de offentlige finanser på 7 mia. kr. i 2030.

Lavere rentefradrag

Vi ønsker at reducere skatteværdien af negativ nettokapitalindkomst (rentefradraget). Et lavere rentefradrag vil mindske tilskyndelsen til høj gældsætning og vil samtidig reducere den skattemæssige favorisering af boliginvesteringer frem for investeringer i andre aktiver. Fradragsværdierne udgør i dag ca. 33 pct. (i en gennemsnitskommune) for renteudgifter under en beløbsgrænse på 50.000 kr. (100.000 kr. for ægtepar) og ca. 25 pct. for

renteudgifter herover. Vi foreslår, at begge rentefradragssatser sænkes gradvist til 22 pct. Forslaget er på linje med De Økonomiske Vismænds forslag fra forårsrapporten, som blev offentliggjort tidligere i år.

Afskaf seniorjobordningen

Seniorjobordningen giver ledige der indbetaler til efterlønsordningen mulighed for at få tildelt et job af kommunen. Ordningen har vist sig at være en dyr og unødvendig, og den har ikke bidraget til at holde seniorer på arbejdsmarkedet. Derfor foreslår vi, at seniorjobordningen afskaffes. Det vil øge beskæftigelsen med 800 personer og forbedre de offentlige finanser med 300 mio. kr.

PRIORITETER

MIA. KR. 2022-PRISER 2030

Demografisk træk **25,6**
 - heraf Permanentgørelse af løft af gymnasier, EUD og SOSU **0,4**

Forsvar

Indfasning af 2 pct. af BNP til forsvarsudgifter..... **14,2**

Tænk Grønt

Heraf finansieret af Grøn Fond

- Markedsbaseret støtteudbud og afgiftstab ved CCS 0,4
 - Grænse for elvarmeafgift sænkes fra 4.000 til 3.000 kwh 0,3
 - Lavere elafgift på lønsumspligtige og kulturinstitutioner 0,1
 - Plantning af skov 0,8
 - Reserve til VE mv. 1,0
 Afgiftstab ved omstilling af transport og opvarmning 2,6
 Luftfartsfond finansieret af klimabidrag på flyrejser..... 2,4
I ALT: 7,5

Tænk Frit

Lærergaranti 1,0
 Børneløft 1,0
 Bedre uddannelse til lærere og pædagoger..... 0,3
 Højere pædagogandel, styrket fritidspædagogik og efteruddannelse af dagplejere. 1,5
I ALT:..... 3,8

Unge og uddannelse

Gratis deltidsuddannelser og 66 pct. skal tage en videregående uddannelse..... 1,4
 Psykiatri og social (netto)..... 0,1
 Kvalitetsfond til de videregående uddannelser 0,5
 FGU, EUD, mulighed for forlængede uddannelse for udsatte unge mv. (netto) 0,6
 Kapitalindsud til Den Sociale Investeringsfond (½ mia. kr. i alt frem til 2027)..... 0
I ALT:..... 2,7

Personskattelettelser

Lavere skat på arbejde, for både for lave og høje indkomster **5,0**

Bedre konkurrenceevne for virksomheder

Ophævelse af udbyttebeskatningen for unoterede porteføljeaktier (iværksætterskat) .	0,4
Forhøjelse af loft for aktiesparekonto fra 100.000 til 200.000 kr.	0,1
Forhøjet værdi af F&U-skattekreditter, svarende til 130 pct. F&U-fradrag	0,3
Permanentgørelse af forhøjet F&U-fradrag, med fordoblet loft (fra 50 mio. kr. til 100 mio. kr.)	1,0
Reserve til bedre vilkår for virksomheder og iværksættere	1,3
I ALT:	3,0

Øvrige prioriteter

Styrket forskning	2,0
Forhøjet udviklingsbistand	3,0
Styrket kultur og folkeoplysning	0,3
Afskaffelse af integrationsydelse og optjeningskrav for børne- og ungeydelse	0,6
Ramme til bedre normeringer i den offentlige sektor	5,0
I ALT:	10,9

SAMLEDE PRIORITETER **72,6**

Potentialer

Kvalitetsløft sfa. omprioriteringer og regelsanering i den offentlige sektor	2,0
--	-----

SAMLEDE PRIORITETER INKL. POTENTIALER..... **74,6**

FINANSIERING

MIA. KR. 2022-PRISER 2030

Disponibelt råderum

Råderum efter reservationer, inkl. træk fra kontanthjælpsaftale	53,1
Udisponeret råderum i Grøn Fond i 2030	2,5
I ALT:	55,5

Begrænsning af særordninger til seniorer

Omlægning af boligydelse	0,3
Udfasning af nedslag i ejendomsværdiskatten for folkepensionister	0,4
Udfasning af varmetillægget	0,1
Udfasning af mediecheck	0,2
Styrket formuemålretning af ældrecheck	0,1
I ALT:	1,1

Pension- og arbejdsmarkedsreformer

Udfasning af efterløn	7,0
Afskaffelse af seniorjobordning	0,3
I ALT:	7,3

Grønne afgifter

Biomasseafgift.....	1,5
Udvidet kørselsafgift til varebiler	0,5
Klimabidrag fra flyrejser	2,4
Dieselaftgifter på tysk niveau (giver provenu før 2030).....	0,0
I ALT:	4,4

Øvrig finansiering

Reduktion af rentefradrag til 22 pct. for både høje og lave renteudgifter	5,0
Tilbagerulning af børnedomstol	0,1
Nedskæring promilleafgiftsfonden	0,2
I ALT:	5,3

FINANSIERING I ALT: **73,6**

Potentialer

1 dags mindre gennemsnitligt sygefravær i den offentlige sektor	0,4
Omprioritering og regelsanering i den offentlige sektor	2,0
Mindre brug af deltid i den offentlige sektor	1,3
20 pct. af kandidatpladser bliver erhvervs kandidatpladser.....	0,5
Øget international arbejdskraft.....	0,9
12.000 flere unge med job eller uddannelse.....	0,3
Højere arbejdstid gennem trepartsaftale	2,0

POTENTIALER I ALT: **7,4**

FINANSIERING I ALT INKL. POTENTIALER **81,0**

**Radikale Venstres folketingsgruppe
August 2022**

**Radikale Venstre
Christiansborg Slotsplads 1
1240 København K**

radikale.dk

radikale **B**